

Onsdagen den 4 mars.

Redaktion:

Julius Sundblom (ansv. utg.) och P. H. Olsson.

Annonspris:

Före texten 15 p., efter texten 10 p. för petrad.
Minsta annonspriset är 25 p. Förlöfning-, vigsel- och födelse-
annonser kosta 1 mk. Dödsfallsannonser med vers 2 mk,
utan vers 1:50. — Annonserna böra vara inlämnade senast
kl. 6 e. m. dagen före tidningens utkommande. — Tidning-
en utkommer hvarje onsdag och lördag kl. 12 på dagen.

Prenumerationspris:
I Mariehamn:
1/2 år 5 mark.
1/4 år 4 " 75 penni.
1/8 år 2 " 50 "
För hemkörning 10 p. i månaden.
I landsorten tillkommer postarvodet.
I utlandet:
1/2 år 7 mark 60 penni.
1/4 år 5 " 95 "
1/8 år 4 " 5 "
1/16 år 2 " 15 "

ANDORSEN, BECKER & C:o.

4 Eastcheap London. (Etabl. 1862).

Skepps- och Assurans-mäklare samt Angfartygs-agenter, uppgör fraktslut samt köper och säljer ang- och segelfartyg, både af trä- och stål.
Telegraf adr.: Andorsen, London eller Becker, London. Ombud i Mariehamn Kapt. F. Ålander.

Finsk representant

H. J. DAHLBERG.

Nödvändigt för hvarje ålänning

att prenumerera på tidningen

„ÅLAND“.

Termometerobservationer.

Mars 1 kl. 7 — 4 °C.
" 2 kl. 7 — 3 °C.
" 3 kl. 7 — 8,5 °C.
" 4 kl. 7 — 0,5 °C.

Kurser.

Finnlands Bank, den 23 febr.

	Försälj.-kurs.	Inköps-kurs.
St Petersburg . . . k. s.	268: 50	265: 50
London k. s.	25: 35	25: 17
Paris k. s.	100: 40	99: 50
Antwerpen k. s.	100: 20	99: 30
Hamburg k. s.	124: —	123: —
Lübeck k. s.	123: —	122: 20
Berlin k. s.	124: —	123: —
Frankfurt a/M. . . k. s.	124: —	123: —
Amsterdam k. s.	208: 80	—
Stockholm k. s.	139: 30	138: 60
Köpenhamn k. s.	139: 30	138: 50

Döde.

Hammarland.

I februari: Den 5: Torparenskan från n:o 6 i Bredbolstad Anna Sofia Johansdotter Mattsson, 74 år, 5 mån. och 18 dagar; den 6: torparenskan från n:o 1 i Torp Johan Viktor Eriksson, 29 år, 1 mån. och 20 dagar; den 10: inhysesenkan från n:o 5 i Boda Brita Kajsa Mattsdotter Westerlund, 75 år, 4 mån. och 17 dagar; den 11: torparen Å Fägelö holme Johan Erik Henriksson genom drunkning, 65 år, 11 mån. och 3 dagar; den 18: smedsenkan i n:o 1 i Bovik Katarina Sofia Mattsdotter Karlström, 73 år, 11 mån. och 16 dagar; den 20: skepparenskan från n:o 2 i Boda Stina Sofia Mattsdotter Jansson, 67 år, 17 dagar; den 21: bonden från n:o 2 i Hellesby Gust. Em. Gustafssons barn Algot Leonard, 1 mån. och 6 dagar.

I Bönesalen

hålles prädikan i morgon torsdag kl. 6 e. m. af E. Landell.

Förlofvade.

Ellen Mittler.

M. Georg Mattsson.

Å. T.

Kungörelse.

Tegel-leverans.

Förseglade anbud å leverans af 200,000 st. prima murtegel i större eller mindre partier för här pågående banbyggnads behof kunna före den 20 instundande mars inlämnas till Byggnadsdirektionen, genom hvars kontor alla nödiga upplysningar och bestämmer meddelas.

Raumo, den 20 februari 1896.

RAUMO JÄRNVÄGSBYGGNADS DIREKTION.

(Å. U. 3 ggr. 1. s.)

Å. T. 2 ggr., N. P. 1 g. 1. s. 9 r.

DE PERSONER,

hvilka innehåva listor för teckning af garantitidrag till Ålands folkhögskola, behagade insända dessa listor före mars månads utgång till folkhögskolans ekonom

J. E. Sjöström.
Mariehamn.

Till salu.

Connoissementer å Tryckeriet.

Diverse.

Tillkännagifves

att undertecknad från den 15 mars emottager patienter till **Massage-behandling** såväl uti hemmen som ock uti sin bostad.

Boende uti polis Gustafssons gård.

Bärta Nordblom.

Massörska.

Nordiska Aktiebanken för Handel o. Industri

Aktiekapital Fmk 8,000,000, Reservfond Fmk 1,525,000.

Emottager insättningar ej blott å **Depositionsräkning**
med 4 % ränta på 6 månaders uppsägning
" 3 1/2 % " " 3 " "
" 3 % " " 2 " "
" 2 1/2 % " " 1 " "

utan ock å **Depositions-Kontokurant** räkning med högsta gällande depositionsränta, hvilken hvarje halfår lägges till kapitalet, som sålunda tillväxer med ränta på ränta, samt å **Löpande räkning** med 2 % ränta.

OBS.! Kontoret hålles numera öppet alla hylgfria dagar från kl. 10—3.

Tillskottsanslag åt Ålands kommunika- tionsbolag.

Nya Pressen skriver härom:

Ålands kommunikationsaktiebolag har i dessa dagar till senaten inlämnat ansökan om ett tillfälligt understöd, beräknadt efter samma grunder som förut, för upprätthållande af vinterkommunikationen mellan Åbo—Mariehamn och Stockholm.

Då bolaget under hösten ingick till styrelsen med ansökan om en subvention af 1,800 mark under fem år för hvarje af ångaren Sofia fullbordad resa, räknadt från den 15 nov. till den 1 maj, samt 1,000 mark för endast till hälften fullgjord resa, förordade vi denna anhållan under förbehåll af att den af ständerna tänkta maximigränsen 30,000 mark icke öfverskredes. Emellertid beviljade regeringen 1,500 mark för 15 resor fram och åter eller inalles blott 22,500 mark. Det sålunda beviljade anslaget är dock nu förbrukadt, efter det vinterångaren Sofia fullgjort det föreskrifna antalet resor. Bolaget står härmed inför eventualiteten att antingen lägga upp ångaren eller fortsätta navigationen med säker utsikt till förlust. Man kan därför icke förtänka bolaget, om det beslöte sig för det förra alternativet.

Emellertid får bolagets rörelse icke betraktas blott ur vanlig affärssynpunkt, ty dess uppgift är af utomordentlig betydelse för hela Åland med angränsande skärgårdskommuner. Detta har äfven till fullo insetts af landets ständer. I sin petition vid 1894 års landtdag om subvention för detta ändamål, anslöto dessa sig till åsikten att för Ålands befolkning med dess små oproportionerligt högt beskattade jordlägenheter en regelbunden kommunikation med fasta landet året om vore ett livsvilkor. Vidare framhöllo de att tillgodoseendet af ett så allmänt behof som frambefordrandet af frakt och resande öfver hafvet utan ångbåtskommunikation vintertid allt fortfarande skulle komma att åligga vederbörande jordägare på Åland, hvilket icke blott vore en obillighet, utan jämväl gjorde postgången ytterst osäker och farlig.

Att denna regelbundna vinterkommunikation, så maktpåliggande den samma än är, hittills icke för bolaget

gestaltat sig till en i ekonomiskt afseende inbringande affär, bör icke förvåna. En kommunikationsled måste särskildt i vårt jämförelsevis glest befolkade och fattiga land en längre tid upparbetas, innan densamma kan lämna ett gynnsamt resultat. Så äfven i förevarande fall. Att dock förhållandet i en framtid, för så vidt det gäller Ålands vinterkommunikation, skall förändra sig så att bolaget kan räkna skälig vinst på affären, torde icke kunna dragas i tvifvel. Skulle dock under en längre följd af år några tiotusent mark i statssubvention blifva för trafikens upprätthållande af behofvet, så bör regeringen icke vägra ett anslag, som endast i inskränkt mån uppväger de fördelar fastlandet har af sina i jämförelse med detta kostsamma järnvägsanläggningar.

Vi föreslå därför att regeringen måtte bevilja åt ifrågakommande bolaget ett tillskottsanslag på 7,500 mk med förbindelse från dess sida att efter yttersta förmåga under den bestämda tiden söka upprätthålla kommunikationen. Bolaget skulle sålunda under vinterseglationstiden komma i åtnjutande af det af ständerna fixerade maximibeloppet på 30,000 mk.

Föreningen „Finska folksko- lans vänner“.

Ur V. F.

Det svenska partimötet har synbarligen icke gifvit de finsksinnade någon ro. I deras tidningar hafva ingått artiklar, som i hätskhet söka sin like. Deras förmögna män hafva skänkt stora pänningssummor till agitationsföreningen Finska folkskolans vänner, och deras ledare hafva ansträngt sina yttersta krafter för att i styrelsen ersätta allidne senatoren baron von Alfthan med en rättroende fennoman. Detta ger förvisso en målande bild af de närvarande förhållandena. De skilda grupperna sluta sig allt mer tillsammans, och en andlig brottningskamp, mäktigare än någonsin tillföre, synes förestå.

Af allt detta kommer äfven den svenska allmogemannen i våra skärgårdssocknar att mer eller mindre beröras, ehuru först i andra hand. Andra kretsar af medborgare utkämpa striden för honom. Men han får dock ej vara ovärksam. Utom det att han

med vaket sinne följer kampens växlingar, hvarvid hans varma medkänsla är ovärderlig för dem, hvilka kämpa för hans sak, finnes äfven områden, där han, och endast han, kan värka. En sådan värksamhet utgör till exempel sträfvandet att bjuda föreningen Finska folkskolans vänner spetsen.

En hurudan förening är då denna? Har icke det vackra namnet ett lika vackert innehåll? För att få fram karaktären hos denna förening behöfde vi blott anföra några utdrag ur dess ordförandes, lektor L. Neovius' vid årsfesterna regelbundet återkommande anfall emot de svensksinnade i landet. Vidare kunde omtalas föreningens stora penningbidrag till finska folkskolor i svenska kommuner under det att många skolor i rent finska trakter, som vore i behof af understöd, icke erhålla någon hjälp. I en artikel, som för några dagar tillbaka ingick i „Uusi Suometar“, uttalades också bestämdt såsom ett af föreningens främsta mål att upprätthålla finska skolor i svenska kommuner.

Vi kunna lämna bevis från närmare håll genom att påminna om tillkomsten af den finska folkskolan i Pargas, som nämnda förening håller under armarna. Denna skolas tillkomst föregicks af några brandartiklar i „Aura“, hvilka voro af den beskaffenhet, att en på orten bosatt finsksinnad tjänsteman till och med såg sig föranlåten att i nämnda tidning tillbakavisa ett rykte att han skulle varit upphöfvet till dessa uppsatser.

Finska folkskolans vänner frade nyligen i hufvudstaden en lysande fest i förening med ett storartadt lotteri, som inbragte mer än 40,000 mark, om man medräknar de summor, föreningen samtidigt fick emottaga såsom gåfvor. Föreningen har sålledes rikliga penningtillgångar nu än förr till sitt förfogande i och för agitatoriska ändamål. Vid tiden för det stora lotteriet läto samtliga finsksinnade studenter inom västfinska afdelningen inskrifva sig som medlemmar i föreningen. I våra trakter har den således många, och vi kunna tryggt tillägga idoga och värksamma arbetare. I hvarje af dessa nya föreningsmedlemmar inom nämnda studentafdelning se vi ett frö till annalkande strid och kif. De skola förvisso sky hvarken möda eller besvär för att med rätt eller orätt befrämja finskhetens sak. I Helsinges socken i Nyland har fälttåget allaredan begynt; stridsropt höjde „Uusi Suometar“ i en brandartikel. Det gäller således för vår svenska allmoge att se upp. Vi kunna icke nog kraftigt uppmana den att taga sig tillvara.

*

Hur skall detta tillgå? Vare det långt ifrån oss att med dessa rader vilja uppställa hinder för de finskatalandes barn i våra svenska trakter att få åtnjuta bildningens och vetandets frukter. Det vore lika fävitst som att vräka en dyrbar skeppslast i hafvet. Nej, endast genom bildning och skolenskaper kan någon förädling i seder och bruk inplantas hos den ohysade, lösa befolkning, som

Sammanträden.

Aktionärerna uti „Allmänna Telefonaktiebolaget på Åland“ sammankallas härmed till ordinarie bolagsstämma å societetshuset härstädes tisdagen den 17 i denna månad kl. 5 e. m. för att behandla de ärender bolagets stadgar föreskrifva samt att besluta mot hvilka vilkor och betingelser en i Vårdö socken bildad telefonförening kan beviljas rättighet till inrymme i bolagets växelbord i Godby och därigenom komma i förbindelse med bolagets telefonnät. Mariehamn, den 3 mars 1896.

Bestyrelsen.

utgör flertalet af de till svenska socknar invandrande finska talande. Endast genom upplysning kan denna invandrande befolknings sedliga nedtryckande inflytande motarbetas.

Men hvad vi här velat betona är att den *fasta, urgamlä, svenska befolkningen främst skall hafva tillgång på skolor*. Den svenska allmogen må se till, att någonting för dess företagsamhet så nedsättande icke må kunna läggas den till last, som att svenska talande barn nödgas besöka finska skolor, emedan den svenska skolan i kommunen är öfverfylld och icke kan emottaga flere elever. Må den vidare se till, att man icke förvränger dess uppfattning genom att anföra höga siffror af de finskatalandes antal, och sålunda tillnärma sig anslag till nya skolor. Må man noga granska hvarje skäl, som anföres, ty de äro ofta hämtade — ur luften. Må man slutligen komma ihåg, att de finska barnen vanligen äro spridda kring hela församlingen och fördenskull ej kunna sammanföras till en skola.

Mariehamn och Åland.

— „Ålands Vänner“. Vid förenings senaste sammanträde tolkade ordf. Dr A. Tollet den förlust föreningen lidit genom kronofogden Träskelins död och ägnade förenings medlemmar hans minne en hyllningsgärd genom att uppstiga från sina platser.

Föreningen godkände assessor Öhbergs förslag om bildandet af en stående fond af de medlemsavgifter, som belöpa sig på förenings ständiga ledamöter, af hvilken fond endast räntan finge användas för löpande utgifter.

Likaså godkändes följande af bestyrelsen uppgjorda förslag: På decembermötet utses för det följande året två revisorer och en suppleant; förenings räkenskaper avslutas för kalenderår och slutföras inom januari månad samt böra vara reviderade inom februari, så att decharge frågan kan afgöras på marsmötet. Årsavgiften uppbäres i början af året. Den lägre medlemsavgiften fastställdes till 2 mk.

Programmet för förenings verksamhet fick följande lydelse: Såsom mål för förenings verksamhet ställes tillgodoseendet, värdandet och förkörfandet af de svenska intressena på Åland vid alla tillfällen. Detta tror sig föreningen kunna åstadkomma genom att som sin första och främsta uppgift ställa den åländska befolkningens väckelse till att deltaga i det andliga och borgerliga lif, i hvilket enhvar bör och kan göra en om och ringa insats. „Ålands Vänner“ skall därför städe vid lämpliga tillfällen anordna eller ge impulsen till folkfester, folkliga föredrag såväl i staden som på landsorten; föreningen vill i den närmaste framtiden uppbjuda alla sina krafter för att betrygga folkhögskolans på Ålands tillvaro. Den

vill därjämte arbeta för folkskolans allmänna utbredning i de åländska bygderna, för anskaffandet af bibliotek, m. m. så långt krafterna räcka till.

— **Garanterna för Ålands folkhögskola** voro kallade till allmänt möte å Societetshuset i Mariehamn lördagen den 29 februari för att välja två medlemmar i folkhögskolans bestyrelse i stället för kronofogden A. Träskelin, som aflidit, och redaktör J. Sundblom, som bortflyttat från orten. Då folkhögskoleföreningens stadgar icke lämna någon ledning för nu inträffade fall, hade bestyrelsen beslutat sammankalla garanterna för detta kompletteringsval och godkändes denna åtgärd af mötet. Vid därpå anställt val blefvo till bestyrelsemedlemmar kallade kapten J. E. Sundström och redaktör P. Hj. Olsson.

Vid mötets början uttalade dess ordförande, häradshöfding Tollet, några minnesord med anledning af den varme folkhögskolevännen, kronofogden Träskelins frånfalle och hyllades hans minne genom uppstigning.

— **Folkhögskolans direktions** sammanträdde samma dag och valdes därvid till ordförande *häradshöfding C. A. Tollet*, till viceordförande *possessjonen J. O. Bomansson* och till sekreterare *redaktör P. Hj. Olsson*.

— **Sjömanshusdirektionen**. Till medlemmar i denna valdes för fyra år framåt inför ordningsrätten i dag handl. Rob. Mattsson och direktör J. E. Sjöström från Mariehamn samt nämndeman A. J. Eriksson från Söderby. Till suppleanter valdes bonden Alfr. Karlsson från Ingby samt kapten Fr. Ålander och byggmästar Lindman från Mariehamn.

— **K. F. hushållningssällskapet** bestyrelse har beslutat antaga tvänne rotfruktsodlingsinstruktörer, såvida ett anslag af 3,000 mark tilldelas sällskapet i och för deras aflönande och beko-standet af deras resor. I detta afseende beslöt bestyrelsen genom landtbruksstyrelsens bemedling anhålla om ett anslag till ofvan ifrågasatta belopp och hoppas bestyrelsen att denna fråga blir så hastigt afgjord att sådana instruktörer kunna antagas redan i vår. Man ansåg tvänne instruktörer nödvändiga för det vidsträckt område sällskapets verksamhet omfattar, häst där ingår ej så obetydlig skärgård med Åland inberäknadt.

— **Fastställda byggnadsritningar**. Guvernörssämbetet gillade och fastställde häromdagen Drätselkammarens i Mariehamn stad ritning till en byggnad för ordningsrätten i nämnda stad samt gymnastiksal för folkskola att uppföras å tomten n:r 3 i tredje kvarteret af stadsdelen B.

— **Återigen tillgrepp af annans häst**. Natten mot lördagen förfvades åter ett af dessa illdåd, som på senare tider synas blifvit allt allmännare i de åländska bygderna. Någon eller några personer hade brutit sig in uthusen vid Klintens torp i Jomala

och därifrån tagit torpets häst. Efter mycket sökande, hvarunder tjuftarna vändt upp och ner på allting i stallet och redskapsboden, anträffades en arbetssele hvilken man tillägnade sig. Då någon annan släde icke var för handen fingo bofvarna nöja sig med ett par kälkar och så bar det af. Andra morgonen anträffades hästen utanför färjstugan vid Färjsundet och underrättades därifrån ägaren om att hans häst tillvaratagits.

— **Egendomlig jagt**. I måndags då slagaren Seppälä från Mariehamn var på väg till Godtby, begynt hans hund i närheten af denna by drifva en hare, men då S. ej var försedd med skjutvapen började han söka något tillhugg för att om möjligt kasta efter haren. Haren närmar sig och i brist på annat begagnade jägaren en halfstoppsflaska, med hvilken han lyckades träffa haren midt i hufvudet så att den tumlade omkull. Den jämmerligt skrikande haren greps nu i ena bakbenet och fasthölls tills hunden affärdade densamma.

— **Folkmängdsförändringar i Geta år 1895**. Lefvande födde 23 mankon, 15 kvinkon. Dödfödde 1 kvk. Vigde par 15. Döde 12 mk, 6 kvk. Upplösta äktenskap genom mannens död 4, genom kvinnans död 1. Inflyttade 4 mk, 4 kvk. Utflyttade 9 mk, 6 kvk.

— **Föredragningslista** vid stadsfullmäktiges i Mariehamns stad sammanträde i stadsfullmäktiges sessionsrum torsdagen den 5 mars kl. 6 e. m:

- 1:o) Drätselkammarens anhållan om fastställelse å försäljningen af tomtorna n:o 1 i 2 dra kv. af stadsdelen B. samt n:o 5 i 6 te kv. af stadsdelen C.
- 2:o) Drätselkammarens hemställan om fackmans inkallande i och för stadens drainering.
- 3:o) Syne — och inventeringsmännens för stadens fasta och lösa ägendom berättelse för sislidit år.
- 4:o) Uppläsning af fastställd inkvarterings-tariff från den 1 Juni 1896 till samma tid 1897.
- 5:o) Om observationen af isförhållandena i stadens västra hamn och Ålands haf; och
- 6:o) Frågan angående tillbyggnad till stadens badinrättning.

Möten i dagarna.

Torsdag kl. 12. Gölby mäjribolag. Kl. 6 e. m. Mariehamns stadsfullmäktige.

Från Hammarland

— **Nöje**. Nyligen anställdes här ett talrikt besökt „kärrparti“ till Torpby. Deltagarna dansade där och hade en mycket trefflig afton.

— **Lotteri för folkhögskolan**. På initiativ af fru Adèle Sittkoff i Marsund kommer ett lotteri att föranstaltas i Kattby den 26 dennes till förmån för Ålands folkhögskola. Fruntimren äro flitigt sysselsatta på syföreningar m. m. för anskaffande af vinster.

„Det enda jag kan göra,“ svarade han, „jag kastar loss och länsar undan för stormen.“

„Barmhertige Gud! hvar skola vi då hamna?“ sporde hon.

„Det fins väl land på andra sidan, Gertrud — såvida.“ — han slöt icke meningen.

„Såvida, Ivar?“ —

„Såvida vi ej gått till botten dessförrinnan, Gertrud.“ —

„Att jag skulle bringa dig i en sådan fara!“ klagade hon, i det hon tog öskaret och började ösa ur vattnet. Ingen talade vidare. Båten hoppade på vågen, stundom böjde den sig ned, färdig att kaurta, men reste sig åter. Nästa våg tog den och slungade den mot skyarna, som tunga och rägniga hängde ned öfver vattenytan; men så sänktes båten åter ned i ett djup, där endast mörka hotande vågor syntes på alla sidor, och de hvälde sig öfver båten, färdiga att begrava den i sitt svalg, — och så var den åter uppe. Då och då bröt solen fram med långa bleka strålar. I sådan ögonblick skimrade vågen, bildade grottor af grön kristall med silfvertak af skum, och så — försvann solen. Vågen blef åter tung och ogenomskinlig, himlen åter utan glans. Dagon syntes lång, men slutligen kom aftonen. Intet spår till

— **Intresset** för denna bildningsanstalt, folkhögskolan, synes gripa kring sig i de åländska bygderna. Så ha äfven här i vår socken många allmogemän uttalat sig för skolan och flere elever torde till nästa år härifrån begifva sig till skolan.

— **Odalmanaförening**. I ändamål att genom sammanträden och diskussioner arbeta för den kommunala vakenheten på orten samt genom inrättande och upprätthållande af läsestugor och bibliotek värka för folkbildningens höjande, äfvensom att i sin mån befrämja jordbrukets och dess binärings framåtskridande samt för att söka frambringa större företagsamhet, större enighet och större intresse för allmänna spörsmål, bildades senaste söndag odalmanaföreningen i Hammarland. Initiativet till denna förenings bildande är taget af bonden K. J. Karlsson från Drygsböle och redaktör P. Hj. Olsson från Mariehamn. För saken intresserade personer sammanträdde i söndags på eftermiddagen hos nämndeman Viktor Jansson i Postad, där jämväl stadgar för den blifvande föreningen uppgjordes. Åt redaktör Olsson uppdrogs att hos guvernören ansöka om stadfästelse å dessa stadgar. En interimsbestyrelse bestående af bonden Karlsson, mäjribolag Chr. Meyer, nämndeman V. Jansson, handlanden V. Danielsson och handelsföreståndaren Lindström valdes.

— **En läsestuga** öppnas den 1 mars i Postad hos nämndeman Jansson, hvilken såsom varande lifligt intresserad för saken upplåter lokal för såväl läsestugan som Odalmanaföreningen. Tidningar till ett antal af 12 erhållas genom redaktör Olsson från Västfinska studentafdelningens folkbildningskomité i Helsingfors.

Tjänstemän på Åland år 1896.

(Enl. Statskalendern).

(Forts.)

Skolväsendet:

Tvåklassiga elementarskolan i Mariehamn:
Ordförande i skolrådet:
Hugo Ferdinand Tamelander, vice konsul.

Rektor:

Ivar Ferdinand Bergroth, kollega.

Kolleger:

Ivar Ferdinand Bergroth, FK, rektor 56; 85. (Matematik, naturalhistoria, geografi, historia och kalligrafi.)

Vakant. (Religion, svenska och finska.) Tf. Jubo Erik Pajala. Sacri ministerii kandidat. 62; 89.

Tjänstförrättande lärare:

Klarry Johanna Rajander. 57; 84. (Sång.)

Ivar Ferdinand Bergroth, kollega. 56; 84. (Gymnastik.)

Inspektör för folkskolorna på landet:

Victor Vilhelm Lindqvist, fältprost, L. A. 3. St. 3. 38; 93. (Adr. Åbo.)
Inspektör för stadens folkskola:
Karl Leonard Hagman, tullförvaltare. 53; 95.

Ecklesiastikstaten:

Prästerskapet i Ålands prosteri:

T. f. kontraktsprost:

Knut Emil Sonck, kyrkoherde i Finnström. 22; 95.

Finnström (1 klass.)

Kyrkoherde:

Knut Emil Sonck, prost. 22; 76.

Kapellan i Geta:

Vakant. Tf. E. Th. Schönberg. 96. Saltvik (2 kl.)

Kyrkoherde:

Alexander Edvard Ahlstedt, prost. 20; 74.

Kapellan:

Vakant. Tf. Ernst Edvard Engström. 59; 93.

Sund (3 kl.)

Kyrkoherde:

Vakant. Tf. Anders Oskar Eskelin. 65; 95.

Vårdö (3 kl.)

Kyrkoherde:

Karl Johan Blomros. 57; 87. Hammarland (2 kl.)

Kyrkoherde:

Olof Petter August Sjögren. 55; 90. Eckerö (3 kl.)

Kyrkoherde:

Ernst August Lundqvist. 56; 92. Jomala (1 kl.)

Kyrkoherde:

Karl Alfred Ludvig Talkvist. 46; 84. Kapellan:

Vakant.

Lemland (2 kl.)

Kyrkoherde:

Alexander Theodor Sternberg, prost, L. A. 3. 31; 71. Tjänstl. Tf. Gustaf Emil Lindberg, utn. kyrkoherde i Kumlinge. 61; 95.

Kapellan i Lumparland:

Jakob Ferdinand Manner 52; 95. Föglö (2 kl.)

Kyrkoherde:

Karl Sixtus Olsson. 55; 93. Kapellan i Kökar och Sottunga:

Vakant. Tf. Alfred Johannes Bäck. 72; 95.

Kumlinge (3 kl.)

Kyrkoherde:

Gustaf Emil Lindberg. 61; 95. (från 1/2 98). Tf. Emanuel Seppäläinen, vicepastor. 42; 95.

Brändö (3 kl.)

Kyrkoherde:

Frans Vilho Sipilä. 58; 93.

Jordbruksskolan å Haga kungsgård i Saltvik:

Föreståndare:

Otto Fredrik Mesterton. 50; 94.

Lärare:

August Ferdinand Wikström. 68; 95.

Justeringsvärket:

Justerare i Ålands distrikt (5 B.):

Adolf Waldemar Schönberg, V Im. 63; 91.

(Forts.)

Då sjön brann hvit.

En folkbild från skären.

(Forts. från n:r 16.)

Så länge en skynt af deras båt syntes, satt Gertrud kvar på sin båttoft, men då den försvunnit, flyttade hon sig sakta, så att hon kunde se den sofvande. Han snålög fortfarande åt de drömmar, som kringgycklade honom. Hon såg på honom länge. Huru lugnt han sof! Sedan riktade hon sin blick utåt hafvet. Det mörknade mer och mer, och hvitskummiga vågor reste upp sitt hufvud. Öfver himlen drogo molnen sin förlåt, skymmande dess klara blåa färg, och vinden pustade och suckade. Hon återvände till Ivar. Hade hon handlat obetänksamt? Snart skulle sjön vara en enda fräsande bränning. Båten vaggade nu högt, dess rörelse väckte den sofvande. Han gjorde en rörelse och reste sig upp. Gertrud satt orörlig på toften långt bort och såg utåt sjön. Hon stödde hufvudet mot handen och syntes ej gifva akt på honom. Alla båtar voro försvunna, och rundt

omkring, hvart ögat såg, fanns endast en mörk himmel och ett skummande haf. Vinden tjöt omkring dem och vattnet sjöd och bubblade, — vågor från vänster och från höger, hvirflande, brusande, tjutande.

Gertrud vände sig nu mot sin man. „Skola vi försöka att bärga näten?“ sporde hon.

„Näten?“ svarade han med ett trotsigt skrott. „Spörj snarare, skola vi försöka att bärga lifvet? — Hur kunde du sofva så länge, barn? Att jag föll i sömn var mindre underligt, jag har haft så trägen tjänstgöring länge och var så trött. Men hvar har Maj? — Lena tagit vågen?“

„Det var mycket spordt på en gång“, svarade hon. „Maj? — Lena följde med Melker hem för mer än en timme sedan — och jag har inte sofvit, — men jag ville icke väcka dig!“

Han skakade på hufvudet och log. En brusande våg for med våldsam fart mot båten, hoppade öfver relingen och fyllde den till hälften med vatten.

„Jag fruktar, det varit bättre att väcka dig“, sade hon sakta.

Han svarade henne icke. Han lifvade upp ankaret och satte till segel.

„Hvad gör du?“ sade hustrun ängestfullt.

aftonrodnad visade sig på himlen, men hafvet varit blodrött, då solen sjönk ned däruti. Några ögonblick stillade sig vinden, vågorna saktade sin gång, de voro ännu lika höga men icke lika bråda. Gertrud begagnade sig af detta ögonblick för att taga fram ett stycke bröd, något ost och en kruka dricka, som hon bjöd sin man. „Jag tror det lugnar på“, sade hon för att säga något.

„Ja, så länge det varar,“ svarade han.

„Kan du förlåta mig?“ sporde hon darrande.

„Hvad? det här? Åh, barn, det är det minsta!“ Hon drog sig skräm bort, och tystnad rådde åter i båten.

„Du åter ingenting själf, Gertrud,“ sade han efter en stund.

„Nej.“

„Det måste du, barn, du får lof att kunna hålla ut öfver natten — den blir nog inte bättre än dagen varit.“

„Tror du? Ja, en mun dricka skulle jag vilja hafva, tungan låder vid min gom, men äta förmår jag icke.“

Sedan följde åter tystnad. Stormen tilltog och mörkret föll på.

„Skulle du ej försöka att hvila nu?“

sade Ivar efter en stund, och hon lade sig ned i båten. Han trodde, att

hon sof. Han höll ögat riktadt på molnen och på vågen, och styret hvilade i hans hand. Skotet skar in i köttet, men han aktade det ej. Han tänkte, att denna natt skulle vardas den sista. Det var honom likgiltigt, om så blef, lifvet hade just ej så högt värde för honom. Han hade kämpat, och gjort hvad han kunnat af plir, — känsla snarare än af kärlek till lifvet. Som han då satt, kände han något varmt vidröra sina händer. Gertrud hade krupit fram till honom, hon prässade sina läppar mot hans hårda arbetsvanda händer.

„Hvad gör du där, barn?“ sade han förebrående.

„Ivar!“ sade hon, i det hon smög sitt hufvud till hans bröst och lät det hvila där, medan hon talade. „Kan du förlåta mig — både detta och det andra?“

„Du kunde ej hjälpa det, stackars barn“, svarade han sakta, „ehuru det nog var tvungit för mig, har det allit varit det för dig också. Jag tänker, att du nog önskat, att jag skulle hafva seglat min kros för länge sedan, — och nu är jag väl på vågen, men du är ju också med, arma barn.“

(Forts.)

Öfriga inrikes orter.

— **Folkskolorna på landet.** Senaten har i hufvudsak tillstyrkt ständernas petition om landskommunernas förpligtigande att indela sitt område i folkskole-distrikt och inrätta folkskolor till erforderligt antal.

— **En svenskspråkig arbetareförening i Björneborg.** Enligt B. T. är man i beråd att äfven i Björneborg bilda en svenskspråkig arbetareförening.

— **Isen å farleden Fagerholm.** Åbo. Sedan kaptenerna Rusko och Uppman, hvilka utrest för att göra mätningar af isens tjocklek mellan Åbo och Fagerholm anländt till sistnämnda plats, meddelade de därifrån till Åbo per telefon, att isen, vid de mätningar de företagit, i allmänhet hållit endast en tjocklek af 4—5 tum, utom ett band i närheten af Fagerholm, som visade 5—8 tums groflek.

Det är sålunda numera satt utom allt tvifvel, att Sofia, om en rädda blifvit öppnad i denna jämförelsevis tunna is, åtminstone tillsvidare godt hade kunnat gå fram till Åbo. Man kan till och med ej betvifla att Sofia med ägen kraft förmått forcera sig fram här om det legat i båtens intresse, att försöka sig på det yttersta. Att. Murtaja i denna is gått fram utan ansatser, får man taga för gifvet, och hade isbrytaren sålunda kunnat undångöra en tur hit på ganska kort tid, långt innan något behof af densamma gjort sig gällande i Hangö.

Under sådana förhållanden faller afslaget på den härifrån afsända anhållan om isbrytare tungt nog, i all synnerhet då man besinnar att därmed ett beaktansvärt försök till vintertrafik utan skäl omöjliggjordes. — Å. T.

— **Ismätningar hafva på uppdrag af hamnkaptenen G. M. Fogelholm i Åbo** värkställts den 25 d:s utmed stora farleden från kanalbryggan till Röd-näs udde p. Å. Erstan. Resultatet har blifvit följande: På sträckan Kanalen — Beckholmen uppgick isens tjocklek i medeltal till 11,4 tum, Beckholmen i medeltal till 11,4 tum, Åsra udde 10,6, Lilla Bocken — Stora Beckholmen 12,2, Stora Beckholmen — Nordpricken vid Kuuva 11,6 och Kuuva — Ostpricken vid Röd-näs 12,13 tum.

— **Halfdöd och ensam på isen,** anträffades i onsdags på f. m. en medelålders kvinna å kyrkviken utanför Ernholm i Nagu. Af tillskyndande personer blef kvinnan, som befanns hemmahörande i Kälkö by, fördd till närmaste boning, men kunde oaktadt behandling med till hands varande medel, ej ens bringas till så stort medvetande att hon nöjaktigt kunnat redogöra för händelsen. Intet tecken af yttre våld syntes till, men af öfver kvinnans hela beklädnad utströmmadt blod, måste man sluta till någon hastigt påkommen blodstörning. Då vår sagesman kl. 3 o. m. lämnade stället, var kvinnan ännu vid lif, men fortfarande i samma tillstånd.

— **Sockerpriset har stigit.** Åura sockerfabrik i Åbo har höjt sockerpriset med 2 penni på kilo.

— **Ömsesidigt erkännande af svenska, ryska och finska mätebref.** Sedan h. exc. ministern för utrikes ärendena anmodat svensk-norska ministern i Petersburg att till den Kejserliga ryska regeringens förning öfverlämna ett förslag till deklaration angående ömsesidigt erkännande af svenska och ryska samt finska fartygs mätebref, har bemälda minister till Stockholm insändt en skrivelse från Kejserliga utrikesministeriet med motförslag till deklaration, öfver hvilket förslag sjöförsvarsdepartementet anmodats afgifva utlåtande, likasom äfven de förnämde rikenas generalkonsul i Helsingfors däröfver afgifvit yttrande. — St. Dbl.

Dynamit-attentat på järnväg.

Telegram till „Åland“ genom F. T. B.

Vid passageraretågets från Viborg ankomst till Andrea station i söndags morgse exploderade en andra klass vagn, som totalt splittrades och nedbrann. Två personer dödades, åtta sårades. Den ena döda, byggmästaren Skutnabb hade afsigtligt med dynamit tillställt explosionen för att beröfva sig och sin Ålskarinna, arbetarehustrun Sanna Witkainen, den andra dödade, lifvet. Uppger i efterlämnadt bref till föräldrarna, att världen hade tillfogat honom hjärtesorg och då han ej förmådde upptaga tvekampen med densamma, ville han åtminstone utkräva hämd, hvem den än träffade. Svarast sårad är fröken Aili Järnefelt, hvars bägge ben afsletos nedanom knäet. Fröken J. är intagen på Viborgs lasarett; ingen fara för lifvet förefinnes. Dessutom sårades svenske ingenjören Sellander med fru från Petersburg. Flere lindrigare sårade. Skutnabbs afsikt torde varit att spränga tåget å Vuoksenbron. Skutnabb var 28 år och hemm. från Tavastehus.

Från folkhögskolans fält.

— **Literatur.** Under titeln „Pohjanmaa I“ har sydösterbottens finska folkhögskola begynt utgifva en publikation, hvars första häfte i dagarna utsändts.

Publikationen, hvars redaktör är folkhögskolans föreståndare, mag. N. Liakka, har till ändamål att göra Österbottens natur och folk något mera kända.

Det nu utkomna första häftet innehåller några religiöst fosterländska dikter af pastor Nils E. Vainio, en bit af Österbottens fornhistoria, benämnd „Kyröläiset“ af märket A., en berättelse af E. A. — n om Storkyro urgamla kyrka, en lefvernes beskrifning om kyrkoherden i Ilmola Salomon Hannelius, af N. Liakka, en undersökning om Österbottens gamla socknesegill af V. — ö — V. — n och slutligen berättelse om Ilmola folkhögskolebyggnad. — Publikationen säljes till förmån för Ilmola folkhögskola.

Sjöfarten

— **Sofias senaste resa.** Torsdag förmiddag kl. 10 afgick vinterångaren från Stockholm och anlände utan några hinder till Mariehamn samma dag kl. 7 e. m. Följande morgon, då resan skulle fortsättas till Fagerholm, var luften disig och tjock och stundom rådde häftig snöyra, hvarför man inväntade bättre väder. Lördag morgon kl. 6 afgick „Sofia“ slutligen söder om Föglö, lämnande såväl Lågskär som Bogskär om styrbord. Kl. 5 e. m. samma dag stannade man i isen NV om Aspö i Korpo skärgård, hvarifrån isen var fullt körbar till Fagerholm och vidare till Åbo. Styrmannen sändes i land till Aspö för anskaffande af hästar, men på Aspö funnos endast två hästar och den ena af dessa var ej hemma. Från det närbelägna Rönnskär erhöles emellertid ytterligare några hästar och äfven från Lohm lotsplats, därifrån man observerat „Sofia“, kom lotsälrdern med hästar, så att passagerarne fingo skjuts. Då isen mellan Aspö och Utö var i rörelse satte sig emellertid ångbåten i rörelse för att icke blifva instängd. På återvägen anträffades jämväl nära Utö ett drifisband af ända till par meters tjocklek. Hit återvände „Sofia“ kl. 2 e. m. om måndag och afgick med 10 passagerare till Stockholm kl. 12 på natten. Enligt anländt telegram ankom „Sofia“ i går kl. 10,15 f. m. till Stockholm och afgår därifrån om lördag morgon.

— **Fartygsolycka.** Från kapten E. Mattsson å barkskeppet „Porthan“ har anländt följande telegram: „Porthan strandat, Agger, Jylland. Fartyget fullt af vatten. Besättningen bärgad“. Fartyget, som äges af ett rederibolag härstädes och hvars korrespondentredare är A. T. Karlsson från Möckelby, befann sig på resa från Spanien med salt till Göteborg. Enligt underrättelse till F. T. B. torde snötjocka varit rådande vid strandningstillfället.

— **Fartygsköp.** Barkskeppet „Natalia“ som den 4 februari å auktion inropades af hemmansägaren J. Jansson från Svartsnara har åter försålts till kapten Jansson från Lumparby i

Lumparland för en köpesumma af 7,000 mark.

Kapten V. Lindblom från Geta har tillhandlat sig 17/32 i barkskeppet „Libanon“ för 7,000 mark.

— **Barkskeppet „Finland“,** kapten Lindström anlände i söndags till Rouen.

— **Barkskeppet „Alku“,** kapten Troberg, ankom i går till Antwerpen.

Landbruksafdelning.

Kumminodling.

Kummin (Carum carvi) växer allmänt hos oss från Åland till Lapp-land, men importeras det oaktadt i mängd från utlandet. Odlingen af kummin är ej svår och kan vara ganska lönande, så att vi i stället för att införa kummin borde genom odling af densamma vinna en lönande exportartikel. Trädgården behöver ej tagas i anspråk härför, utan odlingen kan försiggå på åkerjorden, och mången mindre jordbrukare skulle bereda sig en välkommen inkomst genom dess odling.

Kummin är ej nogräknad på jor- man, fastän den går bäst till i kraf- tig lerjord med hög växtkraft, annars ef- ter någon skörd af kålrötter, rofvor eller annan växt, som erhållit stark nygödnings och blifvit renhållen från ogräs, då jorden bör vara i möjliga- ste måtto ogräsfri. Såningen kan ske antingen sent på hösten eller tidigt på våren. Såningen på våren är att föredraga, då man därigenom blir i någon mån mindre besvärad af ogräs. Jorden bör vara väl bearbetad och lucker. Kumminfröet bibehåller sin grobarhet i 3 år: sås antingen på en plats, och utplanteras plantorna på våren, eller, som mest sker, sås i ra- der i trädgården 4 rader på en van- lig 4 fot bred säng och sedan gallras plantorna så, att de komma på om- kring 0,3 meters afstånd från hvar- andra i raderna. På åkern sås kum- min äfvenledes i rader, men med två fots afstånd från hvarandra, och man plägar här i dess ställe ej gallra plantorna, såvida man ej sätt alltför tjockt, då man vid hackrensningen borthugger en del plantor, så att ej allt för många komma att stå i bredd i raderna. Håller man blott plantor- na genom hackning fria från ogräs, så fordras ingen vidare skötsel.

Andra året växten står på platsen bär den frö, och så snart fröet mog- nat dö plantorna. Odlingen blir här således blott två-årig. På åkern, där plantorna i raderna stått mera tät, uppnå icke alla plantorna under för- sta sommaren den utveckling, att de under den andra sommaren skjuta fröstjälk, utan göra detta först den tredje. Genom frön som vid skör- den spilt, uppstå nya plantor, så att på tredje sommaren uppstå treåriga plantor, som bära frö, och unga själf- sådda, som bära följande år. På detta sätt äro raderna alltid fyllda, och kumminodlingen kan fortgå en längre tid på samma plats eller så

länge det lönar sig att den bibehål- les. Kumminplantor, som uppkom mit emellan raderna, borttagas.

Skörden af kummin företages då de mellersta frökronorna antagit en brunaktig färg. Fröstjälkarne afskä- ras då, helst tidigt på morgonen, och läggas i små högar, i hvilka de läm- nas under några dagar orörda, på det fröet må få tillfälle att eftermög- na och torka, eller ock införas de på ett lämpligt ställe under tak. Då torkningen är fullbordad, tröskas fröet och rengöres på vanligt sätt och bringas ut i marknaden. Vid rengö- ringen medföljer en del kummin med stjälkarne; detta kan utsås i beten där det blifver en värdefull betesväxt och gärna ätes af boskapen.

Från allmänheten.

„Osäkerhet på stadens gator“.

Under denna rubrik har redaktio- nen uti N:o 15, af Eder ärade tid- ning framkommit med följande på- ståenden:

1: „Skrål och rop, ofredande af fredliga vandrare m. m. har jämväl på senare tiden hört till ordningen för dagen, eller rättare för natten“ samt 2: „främlingar och tillfälliga resande hafva ofta förut gifvit upp- höf till smärre konflikter, hvilka med tillhjälp af en något större och vak- nare ordningsmakt hade kunnat af- styras“.

Enär redaktionen uppslagit dessa påståenden hoppas jag att redaktionen kan gifva skäl för desamma och i nästutkommande N:o af Eder vörda- de blad uppgifva hvilka nätter ifrå- gavarande skrälande och ropande förekommit och hvilka de fredliga van- drade varit som af ofredliga vandrare blifvit störda; äfvensom hvilka smärre konflikter de varit och när desamma inträffat som hade kunnat afstyra af en vaksammare ordningsmakt. Ma- riehamn den 28 Feb. 1896.

Brynolf Sundblom.

Stadsfiskal.

Scar.

Vi vilja icke upptaga tidningens utrymme med uppräknandet af alla de tillfällen, då skäl till anmärknin- gar mot ordningen å stadens gator förefunnits, men om hr stadsfiskalen vill vara af den vänligheten och be- söka oss, skola vi med nöje lämna de äskade upplysningarna.

Red.

Influtna frivilliga bidrag under februari månad till Sjömanshemmets byggnadsfond:

Herr direktör J. E. Sjöström 10 mk, kapten A. Ekblom å skeppet Dygden 2 mk, kapten J. A. Jansson å Fre- denborg 2 mk, skonertskeppet Aman- das rederi 5 mk, kapten K. A. Björk- lund å skeppet Kristina Charlotta 5 mk, hvilket allt med tacksamhet er- kännas.

Mariehamn den 4 mars 1896.

L. T. Lignell.

meddelas genom utdrag ur stämmans protokoll, hvaruppå dagen då sådant sker, bör af den, som meddelandet fullgjort, tecknas med utsättande af namn och hemvist.

Beslut i ärende, hvars företagande ej blifvit fjorton dagar förut kungjort, bör till de vid stämman frånvarandes efter- rättelse, å nästföljande söndag uti kom- munens kyrka eller kyrkor kungöras. Sådän kungörelse skall äfven utfärdas i de fall, då riktigheten af stämmans pro- tokoll af ordföranden ensam vitsordas.

Finnes skyndsamt värkställighet af stämmas beslut för särskildt fall nödig, bör förhållandet däri uttryckligen utsät- tas, och må värkställigheten då ej hin- dras d'äraf att beslutet ej vunnit laga kraft, med mindre ändringssökandet där- igenom bl'efve onyttigt, eller guvernören finner skäl sådan värkställighet inställa.

Ordföranden skall hafva omsorg där- om, att stämmas beslut varder skyndsamt utskrifvet och meddeladt kommu- nalnämnd, eller de myndigheter och per- soner, på hvilka värkställigheten af det- samma ankommer.

3. Kommunalfullmäktige.

Vill kommun å särskilda fullmäktige uppdraga att med kommunalstämmas rätt handlägga och afgöra till stämmas be- handling hörande ärenden, är sådant tillå- tet med de vilkor här nedan stadgas, därest minst hälften af kommunens hela röstbelopp finnes vid stämman represen- terad och två tredjedelar af de närva- randes röstetal förena sig i beslutet där- om. Sådant beslut skall ofördröjligen guvernören delgifvas.

Af kommunalfullmäktige må ej föl- jande ärenden upptagas, utan allenast vid kommunalstämma handläggas, näm- ligen: a) angående försäljning, pantför- skrifning eller utbyte af någon sådan kommunen tillhörig fastighet eller rättig- het, som genom gåfva, testamente eller annat laga fång tillfallit kommunen för något till dess gemensamma nytta be- stämdt ändamål, äfvensom i fråga om öfverenskommelse eller förlikning, vär- kande till ändring eller inskränkning uti den rättighet, kommunen till sådan fa- stighet äger; b) angående inköp af fast

gar utfallit lika, blifver den mening full- mäktiges beslut, som ordföranden biträ- der. I öfrigt gälla, i afseende å full- mäktige och deras beslut, i tillämpliga delar till efterrättelse hvad för kommu- nalstämma stadgadt är.

Fullmäktiges beslut skall, i ärenden, som angå kommunen, till vederbörandes kännedom i kommunens kyrka eller kyr- kor kungöras; och bör slik kungörelse utfärdas i det språk flertalet af kommu- nens medlemmar begagnar, samt i de kommuner, där såväl svenska som fin- ska språken talas, å bägge dessa språk, hvarjämte beslut, då det rör någon från- varande person enskildt, bör honom del- gifvas genom utdrag ur fullmäktiges pro- tokoll, samt i hvardera fallet anvisning till ändrings sökande därjämte meddelas.

Icke förr än fem år blifvit sedan kommunalfullmäktigskap blifvit infördt, må förslag om dess afskaffande i kom- munalstämma upptagas. Så framt så- dant förslag skall kunna anses vara af stämman bifallet, erfordras lika röstplu- ralitet, som då kommunalfullmäktige an- tagas.

nej besvaras, och gifve därefter tillkänna huru, enligt hans uppfattning, beslutet utfallit, samt befäste detsamma, där ej omröstning begäres, med klubbslag. Äskas omröstning må den öppet och efter upp- rop värkställas. Ej må någon för ägen del, eller å annans vägnar rösta för mera än en sjettedel af de vid stämman när- varandes sammanlagda röstbelopp.

Huru rösterna skola i kommunal- stämman beräknas, säges nedanföre.

Den mening, för hvilken högsta röst- beloppet utfallit, gäller som kommunal- stämmas beslut. Äro rösterna för olika meningar lika delade, gäller den, som de flesta efter hufvudtalet bifallit. Fin- nas jemväl efter sådan beräkning rösterna lika, varder den mening beslut, som ord- föranden biträder, men vid val i kom- munalstämma skilja lotten, då lika röste- tal inträffar.

Sedan utgången af omröstningen är känd, afsäger ordföranden beslutet och meddelar tillika underrättelse om hvad den missnöjde har att vid ändringssö- kande iakttaga, hvilken underrättelse jäm- väl bör i protokollet införas. 3

Gynna den inhemska industrin!!

Sedan vår fabrik efter flere förbättringar numera tillverkar en utomordentligt god och extraktrik

Cikoria,

få vi hos den ärade konsumerande allmänheten på det förbindligaste rekommendera densamma och kunna vi tryggt garantera, att fabrikatet fullkomligt motsvarar de fordringar man ställer på en ren och oförfalskad kaffetillsättning.

Hvarje paket är försedt med vår firma och är färgen på omslaget eller gul, hvilket aktade afnämare behagade nog iakttaga.

Partiordres upptager handl. **H. A. LUNDELIN** härstädes.

Åbo, den 26 februari 1896.

Åbo Cikoriafabriks Aktiebolag.

(Å. U. 4 s. 9 ggr. 30 dbl.)

Ditt och datt.

— En explosiv gris. En arbetare i Mecklenburg skulle bryta upp en tjock ekrot och ansåg sig för ändamålet behöfva anlita dynamit, som han tillblandade i något slags grötknåande komposition. När middagstimmen slog, aflägsnade han sig för att äta, men under tiden passade ett i skogen irrande svin på att äfvenledes skaffa sig ett middagsmål och utsåg därtill arbetarens dynamitgröt. Efter förtärandet af denna bastanta måltid begaf sig grisen hem och inträdde förnöjd i ett stall, där han emellertid måtte ha varit i vägen för en häst. Denne gaf svinet en förvarlig spark med den påföljd, att en förfärlig explosion uppstod. När man skyndade till, fann man ett trättormigt hål i marken och af svinet endast några benknötar och en stor fettfläck på väggen.

Sammanträden.

Barkskeppet „Garlands“ rederi behagade sammanträda måndagen den 9 mars kl. 12 på dagen hos undertecknad, för att rådgöra om nämnde fartygs försäljning. Emkarby den 2 mars 1896.

P. A. Karlsson.

Då undertecknad numera tillhandlat sig ¹⁷/₃₂ uti barkskeppet „Libanon“, så kallas härigenom rederiet till sammanträde hos H. Magnusson i Öster Geta torsdagen den 12 dennes kl. 2 e. m. för att bestämma befälhafvarens aflöning, samt för att anställa val af bufvudredare.

V. LINDBLOM.

Skeppare från Geta Olofsnäs.

Auktion.

Torsdagen den 12 mars kl. 12 på dagen försäljes skattehemmanet N:o 5 i Godtby by af Jomala socken ⁷/₁₆ dels mantal, hus och ägor i godt stånd. Stora uppodlingsmarker finnas att tillgå, fiske och fiskevatten, skog tillräckligt för husbehof. Hemmanet får af köparen tillträdas genast emot erläggande af 1,000 Fmk å köpeskillingen. Goda betalningsvilkor å den återstående summan.

man. Upprättadt sytningskontrakt kan af spekulanterna å stället före och under auktionstid tillhandahållas. Närmare upplysningar meddelas berörde dag.

Västansunda den 20 febr. 1896.

C. H. Haglund.

Tisdag den 10:de mars från kl. 11 f. m. försäljes i Lemlands Söderby genom offentlig auktion inventarier från skonertskeppet *Linnea*, som består af 16 stycken segel, löpande gods med erforderliga block, finare ketteringar, kompasser, lanternor, barometer, skeppsur, ett signalsystem och kokkärl. Endel goda varor, dessutom endel diverse, som icke skildt specificeras. Med betalningen lämnas anstånd åt säkra köpare till oktober detta år.

OBS! Auktionen hålles å hemmanet N:o 4 i Söderby.

Lemland Söderby den 27 februari 1896.

Anders Johan Eriksson.

Anmodad.

Måndagen den 9 innevarande mars försäljes genom offentlig auktion å stället en del af skomakaren Alfred Bärghmans i Grönbacka tillhörande lösägendom såsom järn och trävaror, 2 kor, 1 ungnöt, 3 st. får, 1 väfstol, 2 gungstolar, 1 birång, bord och stolar, snickarevärsaker, ett parti hö m. m. Säkra köpare erhålla anstånd för inropen till september månad detta år.

Ringsböle i mars 1896.

E. W. Eriksson.

Tisdagen den 10 mars kl. 12 på dagen försäljes genom fri och öppen auktion skattehemmanet N:o 5 i Gölby by af Jomala socken ⁷/₁₆ mantal samt hälften af skattehemmanet N:o 2 i samma by, ⁷/₃₂ mantal. Ågorna befinnes i godt stånd samt en ny stor och tidsenlig mangårds åbyggnad. Af köpesumman erlägges 1,000 Fmk vid tillträdet. Öfriga villkor och betalningstermin bestämmes vid auktionen.

Ödanböle den 24 Februari 1896.

J. G. Sjöström.

Lördagen d. 7 innev. mars försäljes genom offentlig auktion å Jomala gård kl. 11 på dagen

ett parti råg

Säkra köpare erhålla anstånd för inropen till september månad detta år.

Ringsböle i mars 1896.

E. W. Eriksson.

Åstundas köpa. Utter-, Räf- & Mård-skinn

uppköpes till högsta möjliga pris hos

VICTOR DANIELSSON,
Hammarland.

Till salu.

MÖBLER.

Stort och sorteradt lager af alla slags välgjorda möbler. Beställningar mottagas och utföras fort och väl.

På lager finnas äfven Symaskiner, Eriksons Stickmaskiner, Kassa skåp, Rullgardiner, Möbeltyger samt diverse af många slag. Priserna de billigaste i Finnland.

Larssons Möbelmagasin.
Eriksgatan 17. Åbo.

REALISATION!

I anledning af att min butik flyttas i vår, kommer under mars och april månader, att realiseras bomaseer, kretonger, svarta och kulörta klädningsstyger. Ljusa kapptyger ett parti prof ylledukar. Handskar och vantar. Galanterier och barn-leksaker till nedsatta priser hos

Edla Nordin.

OBS! Ett parti gröfre strumpgarn till nedsatt pris.

Diverse.

Bärghnings- och Dykeribolaget

„NEPTUN“

i Stockholm.

Agent för Åland

C. A. Furstenborg,
Mariehamn.

Lotsar o. Skäribor observeren!

Härmed underrättas allmänheten boende i skären och på kusten af Bottniska viken, det härstädes år bildadt ett **innehmskt dykeri-, bogser- och bärgningsbolag**, hvadan vi äro i tillfälle att utföra såväl större som mindre bärgnings- och bogserarbeten, hvarför vi härmed bedja bemälda kust- och skärgårdsboar om inträffande haverier samt andra för våra fartyg lämpliga arbeten möjligen fortast genom telefon eller telegram godhetsfullt underrätta våra agenter om platsen för haveriet äfvensom andra angelägenheter, hvilka vidröra ifrågakvarande fartygs belägenhet m. m.

För insända underrättelser hafva kontanta utgifter och expenser godtgöra vi omedelbart. Efter en lyckad bärgning godtgöres dessutom den första meddelaren med en viss procent af det bärgade godssets värde (50 mark varande såsom minimum).

För närvarande opererar bolaget med 2:ne båtar „Telegraf“ och „Hero“, den förra tillvidare stationerad i Vasa och den senare i Räsö. Bolagets agenter äro herrar **Gustaf Svanljung** i Vasa, **Axel Gustafsson** i Räsö, **R. F. Lindgren** i Raumo och **Victor Starck** i Mariehamn, hvilka åter å sin sida antaga underagenter på skilda platser af kusten.

Förenämnde agenter telegrafadresser äro: **Svanljung Vasa, Gustafsson Räsö, Lindgren Raumo och Starck Mariehamn.**

I. R. Isaksson.
Bolagets generalagent i Finland.
(Telegrafadress: Isaksson, Nystad.)

Från den 3 mars mottages stock till sågning af plankor och bräder vid Öfverby ångsåg äfvensom korn till förgryning.

Slutredovisning uti bonden **Thomas August Söderlunds** i Nätö by af Lemlands socken konkurs, meddelas vederbörande fordringsägare den 24 instundande mars kl. 11 f. m. å Societetshuset i Mariehamn; och äga dessa fordringsägare då utfå dem tillhörande dividend. Mariehamn, den 7 februari 1896.

SYSSLOMÄNNEN.

Vid Mäjeriföreningens sammanträde den 29 dennes bestämdes mjölkpriset för mars månad till 7 penni per liter.

SE HIT!

Beställningar å enklare skrädderiarbeten mottages af undertecknad till mycket billigt pris (en kostym 6 å 8 mark) i fru E. Hållströms gård i Mariehamn, från och med onsdagen den 4 mars.

Evert Danielsson.

I tjänst åstundas.

En ordentlig flicka kan få plats nu genast hos

I. R. TALLQVIST.
Skomakare.

En ordentlig, duglig dräng får nu genast plats. Närmare i Apoteket.

På Näfsby mäjeri i Hammarland antagas en kvinnlig elev nu genast.

Näfsby den 27 februari 1896.

Chr. Meyer.

Tjänstsökande.

N. Pr. 3 ggr. o. Å. U. 2 ggr. 4 s. 10. r. En yngre såväl praktiskt som teoretiskt utbildad gift dansk landtman, söker tjänst som förvaltare eller inspektör vid jordbruk i Finnland. Utmärkt fina rekommendationer från stora nutidsenliga landtbruk i Danmark förefinnas. Förfrågningar besvaras och upplysningar meddelas

A. F. Olsen.
Haraldsby, Åland.

Utbjudes hyra.

Två eller tre rum tambur och kök att hyra från 1 juni hos

Postiljon **Eriksson.**

Tillvararaget.

En yllschal kvarglömd å Apoteket återfås härstädes mot beskrifning och annonskostnadens erläggande.

Daglista. Postkontoret

hålles öppet tillsvidare **hvarje hällgfri dag** från kl. 10—2 och fr. 4—6 e. m.

På sön- och hällgdagar är postkontoret tillgängligt för allmänheten från kl. 4—6 e. m.

Upphissad flagg å postkontoret utmärker att detsamma är öppet för allmänheten.

Brefdatorna tömmas sista gången kl. 9 e. m. för „Sofia“-posterna, samt kl. ¹/₄ e. m. före öposternas afgång. Den vid västra hamu befintliga endast vid Sofias afgång.

Posterna öster- och västerut befordras med ång. Sofia.

Öposter afgå till Åbo hvarje tisdag torsdag o. lördag kl. 4 e. m. och från Åbo hit hvarje tisdag och fredag efter bantågets ankomst.

Posten till Lemland, Lumparland, Degerby, Granboda, Eckerö och Hammarland, afgår hvarje onsdag och lördag kl. 1 på dagen.

Till Godby, Sund, Geta, Wårdö, Kumlinge och Brändö med öposterna.

Till Jomala tisdagar, onsdagar och lördagar. Ondagarna med landtbrefbärare post äfven till Godby och Sund.

Ordningsrättens kansli öppet: kl. 10—1 och 4—5.

Kongl. Danska, Svenska och Norska konsulatens kansli öppna alla hällgfria dagar från kl. 10—3.

Sakförare: C. V. Hallenberg, Ingby.

Nordiska Aktiebanken: hålles öppet hvarje hällgfri dag från kl. 10—3.

National-Aktie-Banken: hålles öppen alla hällgfria dagar från kl. 10 f. m. till kl. 6 e. m.

Lotsfördelningskontoret: hvarje hällgfri dag kl. 10—3.

Sjömanshuset: alla hällgfria dagar kl. 9—12 och 3—6.

Hamnkontoret: öppet alla hällgfria dagar fr. kl. 8 f. m.—8 e. m.

Telegrafkontoret: alla dagar kl. 8 f. m.—10 e. m. Mariehamns tid.

Tullkamraren: hålles öppen alla hällgfria dagar kl. 10—1 och ¹/₅—¹/₆.

Ålands Länbibliotek: Stängt till 1 juni.

Läkarenes emottagningsstider: Stadsläkaren, dr Artur Tollet emottager sjukbesök alla hällgfria dagar från kl. 11—1 på dagen samt sön- och hällgdagar från kl. 10—11 f. m.

Provinciälläkaren dr A. af Ursin Godby kl. 11—1.

Veterinärdräk Bergh behandlar sjukdomar alla dagar i Godby.

F. B. K:s Länbibliotek hålles öppet alla lördagseftermiddagar.

Tryckeriet hålles öppet alla dagar från kl. 7—1 f. m. samt från kl. 3—8 e. m. utom onsdagar och lördagar, då detsamma stänges kl. 6 e. m. — Sön- och hällgdagar är Tryckeriet stängt.

Mariehamn, 1896.
Ålands Tidnings-Tryckeri-Aktiebolag.

18

Vid kommunalstämma föres *protokoll* af ordföranden, eller under hans tillsyn af den person, som blifvit särskildt därtil utsedd. Protokollet skall, där ske kan, genast *justeras*; i annat fall sker justering senast inom fjorton dagar efter bestämd, vid tillfälle meddelad under rättelse om terminen, antingen vid särskild stämma, eller vid annat tillfälle inför vissa för gången utsedda kommitterade, och de öfriga medlemmar, som önska därvid tillstådeskomma.

Protokollet *underskrifves* af ordföranden och minst tre vid stämman närvarande ledamöter, eller af de särskilde justeringsmännen, äfvensom af publika ombud, om sådana varit tillförordnade. Har annan, än ordföranden, fört protokollet, skall det ock af denne undertecknas.

Vill någon afgifva sin *reservation* emot beslutet, göre det genast vid stämman, eller skriftligen då justering af protokollet sker, för att detsamma åtfölja.

Är ej protokoll vid kommunalstämma till justering uppläst, utan viss annan dag därtill utsatt och justeringsmän ut-

23

antalet, eller, om detta icke är jemnt, det antal, som är närmast under hälften, *utträder* efter lottning vid slutet af andra året, sedan de sin befattning mottagit. Afgår genom dödsfall, bortflyttning eller af annan laga orsak fullmäktig under den för honom bestämda tjänstgöringstid, skall fyllnadsval anställas, och tjänstgörelse den sålunda valde så lång tid som för den afgångne återstår.

Ej må ärende hos kommunalfullmäktige till *behandl'ng* företagas, eller *beslut* fattas, så framt ej ordförande eller vice ordförande samt minst hälften af ledamöterna äro tillstädes. *Uteblifver* ordförande, vice ordförande eller ledamot från utsatt sammankomst, utan giltigt hinder, som af kommunalfullmäktige godkännes, erlägges till kommunens kassa i *vite*, ordförande och vice ordförande 5, samt fullmäktig 2 mark. Blifver sammanträdet för de närvarandes fåtalighet inställt, fördubblas dessa böter.

Yppas hos fullmäktige *skiljaktighet* i meningar, skall öppen *omröstning* anställas, och äger hvarje ledamot därvid en röst. Har röstetalet för olika menin-

22

ägendom; c) om uttaxering af afgifter för något nytt företag; d) om upptagande af lån i och för kommunens gemensamma behof; och e) om val till ordförande och vice ordförande i kommunalstämma och kommunalnämnd, till kommunalfullmäktige samt till ledamöter och suppleanter i nämnden.

Ordförande och vice ordförande i kommunalstämma inträda i enahanda befattning hos kommunalfullmäktige, och i öfrigt skola dessa utgöras af de i kommunalnämnd invalde ledamöter och så många särskildt af kommunalstämma valde medlemmar inom kommunen, att hela *antalet* af fullmäktige blir tre gånger så stort, som nämndens utsedde ledamöter.

För *valbarhet* till kommunalfullmäktige och vals förrättande, såsom och angående hinder eller förfall att befattningen mottaga och rättighet att uppdraget sig afsäga, gäller hvad om ordförande och vice ordförande i kommunalstämma sagdt är.

De fullmäktige, som särskildt af stämman väljas, *utses* för tre år. Hälften af

19

sedde, men desse uteblifva, skall sådant af ordföranden i protokollet tecknas, och äger det icke desto mindre på hans ansvar vitsord. Komma justeringsmän tillstädes, men vägra att protokollet under teckna, under uppgift att detsamma strider emot förloppet vid stämman, teckne ordföranden sådan deras anmärkning i protokollet och hänskjute justeringen därpå till ny stämma, hvarom kungörelse i stadgad ordning utfärdas skall. Undandraga sig justeringsmännen, en eller flere, af annan orsak eller utan att göra anmärkning emot protokollets riktighet, att detsamma underskrifva, tillkommer ordföranden att äfven sådant förhållande i protokollet anteckna, och äger det jämväl då vitsord.

Ej må sedan beslut i stämma blifvit afsagdt, någon dess medlem eller utsedd justeringsman sin mening ändra, ej häller sådan efteråt yttrad mening värka å protokollets giltighet eller hindra att detsamma må såsom justerat anses.

Angår stämmas beslut *frånvarande* person enskildt, skall detsamma, med hänvisning till besvärns anförande, honom